

li.remissvar@regeringskansliet.se
li.rul.remissvar@regeringskansliet.se
marika.kurlberg@regeringskansliet.se
ludvig.kimby@regeringskansliet.se

Ökad tydlighet, stärkt samverkan – förutsättningar för framtidens utvecklingspolitik (SOU 2025:85), LI2025/01327

Patent- och registreringsverket, PRV, är myndigheten för immaterialrätt. Vi har ett samlat ansvar för immaterialrätt och för att innovationer ges skydd som patent, design och varumärke. PRV är tillsynsmyndighet för kollektiv förvaltning av upphovsrätt.

PRV arbetar även för att höja kunskapen om immaterialrätt och immateriella tillgångar i Sverige så att nya idéer i teknikens och utvecklingens framkant ska kunna stärka Sveriges tillväxt och konkurrenskraft.

PRV har inga synpunkter på de specifika förslag som läggs fram i delbetänkandet. Myndigheten vill dock understryka tre områden där PRV, inom ramen för nya eller utökade regeringsuppdrag, kan bidra till att stärka genomförandet och uppföljningen av framtidens utvecklingspolitik:

- Kunskapshöjning i hela landet – särskilt där stödstruktur är mindre omfattande.
- Regional uppföljning – PRV som statistikansvarig myndighet för immaterialrättsdata.
- Som nationell expertmyndighet bidra till stärkt regional samverkan.

Dessutom vill PRV peka på EU-förordningen med skydd av geografiska beteckningar för hantverks- och industriprodukter som relevant för delbetänkandet.

PRV har idag ett uppdrag att långsiktigt främja tillväxten samt stärka innovationsförmågan och konkurrenskraften i hela landet (2 a § 1 stycket, förordning (2007:1111) med PRV:s instruktion), vilket inkluderar Sveriges regioner.

Kunskapshöjning i hela landet – särskilt där stödstrukturen är mindre omfattande

I enlighet med sitt uppdrag arbetar PRV med att informera om och bidra till ökad förståelse för immateriella tillgångar och immaterialrätt. Den övervägande majoriteten av Sveriges företag utgörs av små och medelstora företag (SMF), varav många är mikroföretag. För dessa aktörer är det ofta en särskild utmaning att själva bära all nödvändig och relevant kunskap för att långsiktigt kunna utveckla sin verksamhet på ett konkurrenskraftigt och hållbart sätt.

Kunskap om hantering av immateriella rättigheter och tillgångar är central inte enbart för företagets affärsstrategiska beslut, utan också för en rad administrativa och operativa funktioner. Det rör exempelvis områden såsom marknadsföring, bokföring, anställningsavtal, investeringar, säkerhet, hantering av kundregister, samarbetsavtal, registrering av varumärken samt skydd av tekniska lösningar genom patentering.

Att tillgodogöra sig sådan kunskap utifrån det egna företagets affärsmodell, bransch och marknad är ofta resurskrävande och komplext. PRV:s tidigare erfarenheter från ett regeringsuppdrag 2016–2019 visar tydligt att det finns geografiska skillnader i företagens tillgång till kunskap och stöd i frågor som rör immaterialrätt och immateriella tillgångar. Utmaningarna är särskilt stora i mindre orter och i områden där stödstrukturer som universitet, science parks eller företagsfrämjande organisationer – exempelvis ALMI eller Nyföretagarcentrum – är mindre omfattande eller saknas helt.

Mot denna bakgrund ser PRV ett särskilt värde i uppdrag om utökade kunskapshöjande insatser, med fokus på immaterialrätt och immateriella tillgångar, anpassade för områden med mindre omfattande stödstruktur. Dessa insatser kan med fördel riktas både direkt till företag, entreprenörer och innovatörer, samt indirekt genom att stärka företagsfrämjande aktörer i regionerna. På så sätt kan PRV bidra till att fler företag, oavsett geografisk hemvist, får bättre förutsättningar att identifiera, skydda, nyttiggöra och utveckla sina immateriella tillgångar.

Regional uppföljning – PRV som statistikansvarig myndighet för immaterialrättsdata

Utredningen identifierar ett behov av förbättrad uppföljning och statistik som speglar regionala förutsättningar.

PRV skulle kunna bidra till regional utveckling genom ett uppdrag som statistikansvarig myndighet för immaterialrättsdata. Immaterialrättsdata är en, av flera, intressant indikator på en regions eller nations kunskapsnivå (gällande hantering av immaterialrätt och immateriella tillgångar), näringslivsutveckling, konkurrenskraft och innovationsförmåga. PRV, som nationell expertmyndighet, upprättar och bidrar till den internationella immaterialrättsinformationen, och besitter därmed en unik expertkompetens att extrahera och analysera relevant statistik för att bidra till uppföljning av eller för Sveriges regioner.

Uppdraget att redovisa genomförandet av den regionala utvecklingspolitiken involverar att rapportera hur olika initiativ och insatser bidrar till de övergripande målen för regional utveckling. Detta kräver en noggrann uppföljning och utvärdering av pågående projekt och politik. PRV anser att vår expertis kan bidra till att utveckla standardiserade verktyg och metoder för att

underlätta enhetlig analys, uppföljning och utvärdering över olika regioner och sektorer genom att addera statistik från immaterialrättsinformationen.

Genom att integrera denna statistik kan relevanta myndigheter och regionala aktörer säkerställa att deras arbete inom regional utvecklingspolitik är välgrundat, effektivt och anpassat efter de faktiska behoven och förutsättningarna i regionen. Genom noggrann uppföljning och utvärdering kan resurser användas på bästa möjliga sätt för att uppnå önskade resultat.

Som nationell expertmyndighet bidra till stärkt regional samverkan

PRV vill som nationell expertmyndighet bidra till en stärkt regional samverkan och en långsiktig, hållbar utveckling i hela landet. I regional samverkan med relevanta myndigheter och näringslivsfrämjande aktörer kan PRV bidra med statistik, analys och riktad kunskapshöjning. PRV:s roll i sådana samverkansmiljöer kan öka medvetenheten om hur immateriella tillgångar strategiskt kan skyddas, hanteras och användas för att främja regional tillväxt, innovation och konkurrenskraft – på ett sätt som också stärker Sveriges samlade säkerhet och motståndskraft.

Detta blir särskilt angeläget i takt med att digitaliseringen och den snabba utvecklingen inom AI förändrar både näringslivet och det offentliga. I dessa komplexa förändringsmiljöer krävs ökad förståelse för hur skyddsvärda kunskaps- och tekniktillgångar kan identifieras, kontrolleras och nyttiggöras. PRV:s expertis kan därmed spela en strategisk roll i att höja den samlade förmågan i regionerna att agera proaktivt och samordnat i frågor där kunskap, säkerhet och innovation möts.

Kommande uppdrag med anknytning till regional betydelse

Utöver PRV:s kunskapshöjande uppdrag kommer PRV att få en roll i EU:s nya förordning med skydd av geografiska beteckningar för hantverks- och industriprodukter, vilken har ett uttalat syfte att stärka regioner som är eftersatta i näringspolitiskt hänseende.

Detta yttrande har beslutats av generaldirektören Anna Jardfelt efter föredragning av Charlott Galant, Strategisk samordnare och senior expert. Vid ärendets slutliga beredning har även deltagit Magnus Ahlgren chefsjurist, Andres Delgado Lopez chef för avdelningen för verksamhetsstöd, Margareta Ternell chef för marknads- och kommunikationsavdelningen. Beslutet signeras elektroniskt.